

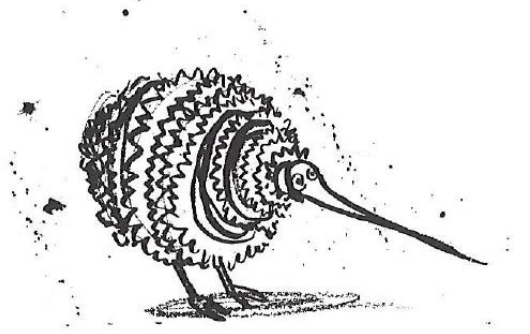
Schatplukken!

Edelsteentjes, kroonsteentjes en bouwsteentjes

Gastlessen en workshops 2021

door Annejan Mieras, auteur bij Lemniscaat

*Gastlessen en workshops vragen om maatwerk.
Voorkennis, voorkeur, groepsdynamiek en het
weerbericht bepalen mede het verloop.
Op basis van onderstaande lessen en ingrediënten stellen we
de juiste vorm en inhoud samen.*

Gastles 1: Portiek Zeezicht

Doelgroep : 9+ (groep 6/7/8 basisschool)
Lesdoel : creatief (durven) denken en schrijven
Duur : 45-60 minuten

Verloop les: Annejan komt met mijn speciale portiektas vol deurmaten en portiekplantjes de klas binnen. Aan de hand van die maten laat ze de leerlingen meedenken over wie er in de portiekflat van Fenna (zouden kunnen) wonen. Hiermee bouwt ze het wereldje van Fenna op, vol kleine avonturen en emoties. Daarna is er keuze uit:

1. **Van idee tot verhaal:** Aan de hand van boekfragmenten vertelt Annejan over de ontdekkingseis, eerste idee tot compleet verhaal.
2. **Van verhaal tot boek:** Aan de hand van concrete materialen, feiten en voorbeelden vertelt Annejan over de route van verhaal tot boek.

Activiteit: De groep maakt samen een portiek. Iedere leerling verzint, tekent en schrijft de bewoner(s) van een (voorgedrukte)woning. Samen vormen de stroken een portiekflat. Welke problemen en avonturen kun je verwachten? (Schrijvers zijn dol op problemen!)

Opbrengst:

- De ervaring dat verhalen/personages zomaar in jezelf kunnen ontstaan.
- Een portiek vol kleurrijke, zelfverzonnen bewoners als bron voor eigen verhalen.

Benodigdheden: Schrijf- en tekenmateriaal, A2 vellen om portieken op te plakken, evt. digibord/schoolbord en een groep nieuwsgierige kinderen.

Gastles 2: *Homme en de ijzerdieren*

Doelgroep : 8+ (groep 5/6/7 basisschool)
Lesdoel : creatief (durven) denken en schrijven
Duur : 45-60 uur

Verloop les: We bekijken/bespreken de omslag en de illustraties van het boek. Wat zou het noodgeval kunnen zijn, en wat zijn ijzerdieren? Annejan vertelt over Homme, de komst van onhandige Pien als tijdelijke logé. Over Kees de fietsenmaker die hem raad geeft en fietsonderdelen voor de ijzerdieren die hij maakt. Adhv een aantal 'echte' ijzerdieren vertelt Annejan over haar schrijfproces: iets nieuws maken van oude spullen.

Activiteit:

Verzin/schrijf je eigen ijzerdier. De leerlingen ontwerpen hun eigen ijzerdier. Met naam, eigenschappen, beperkingen en dromen.

Nabespreken: de leerlingen stellen hun ijzerdieren aan elkaar voor en stellen er een verhelderende vraag over.

Opbrengst:

- Een poster vol eigen ijzerdieren.
- De ervaring dat verhalen/personages zomaar in jezelf ontstaan.
- Dat nieuwe ideeën (mogen/kunnen) voortkomen uit 'oude spullen'.

Benodigheden: Schrijf- en tekenmateriaal. A2-vellen om de ijzerdierontwerpen op te plakken. Evt. digibord/schoolbord en vooral... eigenwijze kinderen.

Gastles 3: *Homme en de gedichten*

Doelgroep : 8+ (groep 5/6/7 basisschool)
Lesdoel : creatief (durven) denken en dichten
Duur : 45-60 min.

Verloop les: Annejan vertelt/leest voor over Homme, de komst van onhandige Pien als tijdelijke logé. We staan stil bij het thema pleeggezin en wat dat vraagt en brengt. Pien maakt eigen gedichtjes van 'oude taal'. Adhv die gedichtjes vertelt Annejan over haar eigen schrijfproces en wat Pien er allemaal mee doet. En haar Juf!

Activiteit:

Na het voorlezen van een hoofdstuk schrijven de leerlingen persoonlijke gedichtjes waarin iets wordt uitgelicht/uitvergroott. Ter ondersteuning is er een eenvoudig stappenplan.

Nabespreken: De leerlingen lezen (een stukje van) hun gedichtje voor en luisteren naar elkaar om wijzer te worden.

Opbrengst:

- Een persoonlijk gedichtje.
- De ervaring dat je iets van jezelf kan verbeelden in woorden.
- Dat nieuwe ideeën (mogen/kunnen) voortkomen uit 'oude spullen'.

Benodigheden: Schrijf- en tekenmateriaal. Evt. digibord/schoolbord en vooral... dappere kinderen.

Inspiratiebijeenkomst: *Schrijf dan!*

Doelgroep : basisschoolleerkrachten, team, Pabo, boekhandel
Thema : creatief lezen en schrijven in de klas
Duur : 30-60 minuten

Inhoud:

Naast schrijver is Annejan ook leerkracht, maar geen geboren boekenwurm. Pas toen ze creatief ging schrijven werd ze ook een lezer. Aan de hand van (eigen) boeken en ervaringen neemt Annejan de deelnemers mee op deze ontdekkingsreis:

- De kracht van de verbeelding.
- Creatief denken en de hersenhelften
- Wat een schrijfles geslaagd maakt
- Lezen is verleiden. Zo doe je dat.

Opbrengst:

- Zicht op de werking en kansen van creatief denken/schrijven
- Basisplan voor een geslaagde schrijfles zelf ervaren.
- Meer vat op leesmotivatie
- Zin om er meteen mee aan de slag te gaan!

Schrijfworkshop: *Schatplukken!*

Doelgroep : jong en oud (max 8 deelnemers)
Thema : Schrijven voor kinderen
Duur : 60-90 minuten

Inhoud workshop:

Grenzeloos denken om creatief te schrijven. Annejan introduceert zichzelf en het schrijven adhv fragmenten uit haar boeken. We verkennen het theoretisch basiskader voor kinderverhalen met korte denk- en schrijf oefeningen. Daarmee zet ieder een eigen verhaallijn uit voor een kort verhaal.

Opbrengst:

- Kijken met schrijversogen
- Verhaal ingrediënten en zicht op eigen verhaallijn
- Zin en onzin om verder te schrijven

